

O PERSPECTIVĂ SOCIOLINGVISTICĂ ASUPRA PRIMULUI NOSTRU DICȚIONAR URBAN. REFLECȚII LEXICOLOGICE ȘI APRECIERI LEXICOGRAFICE

Constantin-Ioan MLADIN

Abstract

Starting from E. Coseriu's postulate according to which translation is a particular type of language activity, the author of this article makes a comparative analysis of an LD literary text (in French) and an LA one (in Romanian). The purpose is to ascertain, on the one hand, the relationship between **translation** and **language**, and the one between **language** and **quality** (of translation), on the other hand.

§ 1. **Prezentare generală.** În urmă cu câteva luni, au luat ființă în cyberspațiul românesc, două dicționare originale consacrate slangului autohton: **(1) DictionarUrban.ro** (<http://www.dictionarurban.ro> – 1450 de definiții) și **(2) 123urban** (<http://www.123urban.ro> – 2370 termeni / 2865 definiții)¹. Ambiția mărturisită a celor două lucrări virtuale este de a compensa sentimentul de incompletitudine pe care îl provoacă dicționarelor academice, care, fatalmente, nu sunt în măsură să reflecte în mod fidel și prompt dinamica limbii române și, în special, pe cea a limbajului colocvial, familiar-popular. Mai exact, ambele dicționare se vor a fi niște inventare deschise de cuvinte și expresii foarte uzuale², deși încă obscure pentru o mare parte a populației, circulând în medii dintre cele mai diverse: pe stradă, în mijloacele de transport în comun, pe șantiere, pe terenurile de sport, în cluburi, dar și prin birourile firmelor „de fițe”, la televizor, în ziare, în reclame... Ambele inventariază contribuții (cuvânt / expresie + definiție + exemplu³) ale unor colaboratori anonimi din toată țara, tineri fără cunoștințe lingvistice speciale și chiar fără un interes general mai susținut pentru limbă, aceste contribuții benevole fiind gestionate (moderate și editate) de administratorii dicționarelor, la rândul lor tot nespecialiști în domeniu⁴.

De fapt, ideea în sine nu este chiar atât de originală. Așa cum singuri mărturisesc inițiatorii acestor proiecte, ele constituie doar versiunea românească a unor foarte populare modele, de expresie engleză⁵. Și alte surse, străine sau românești, le-ar fi putut servi la fel de bine drept sursă de inspirație⁶. Câteva intrări arată că unele dintre aceste surse le sunt cunoscute contribuabililor.

§ 1. **Structura.** Cele două dicționare, așa cum se prezintă ele până în momentul actual, păstrând o legătură destul de firavă cu declarația-program, sunt construite ca inventare oarecum de haotice, în care se alătură foarte straniu unități lingvistice dintre cele mai diferite⁷:

(1) Cuvinte și expresii familiar-populare cu largă circulație, mai cu seamă în limbajul tinerilor: *a agăța*₁ „a acosta o persoană de sex opus”, *a arăta ca moartea în vacanță*, *a avea papagal*, *a băga mortul în casă*, *a câștiga la belciuge*, *a chiuli*, *a da cu flit*, *a face chetă / spume*, *a fi cu capsă pusă / Gheorghe / habarnist / pe cai mari / tufă*, *a freca menta*, *a fredona la cap*, *a merge cu nașul* „a călători fraudulos”, *a le avea* „a se pricepe; a fi informat într-un domeniu”, *a mătrăși*, *a mișca din urechi* „a sugera cuiva că i se va da un bacșis”, *a o lua pe miriște*, *a o tunde*, *a se da în stambă*, *a se face că plouă*, *a sufla*₁ „a-i spune cuiva răspunsurile la un examen”, *a sufla*₂ „a fura ceva chiar din fața posesorului”, *a tăia frunze la câini*, *a-i tăia cuiva macaroana*, *aurolac*, *babac*, *balcoane* „sâni mari”, *bani de biserică* „mărunțiș”, *bătă* „prost”, *belea*, *biciclete* „ochelari”, *bisericuță* „grup închis, exclusivist”,

*bișnitar, biștari, boabă*₁ „restanță”, *bombă*₁ „speluncă”, *boschetar, bozgor, brăcinari, cafteală, cald nemțesc* „frig”, *cămătar, chetă, chindie* „petrecere”, *chiștoc* „muc de țigară”, *chiulangită cronică, ciufut, comision* „șpagă”, *cu jașca, de pe vremea lui Pașvante, derbedeu, diblă* „cap”, *doxă* „care știe multe într-un domeniu”, *duduie, fleancă, fripturistă, la cucurigu, machit* „beat”, *mansardă* „cap”, *măgăreață, mălai* „bani, salariu”, *român verde, rr* „re-restanță”, *scatoalcă, scara măgarului, sictir, sticlete* „polițist”, *struțocămilă, sugativă* „bețivan”, *sută-n mie, șase !* „atenție !”, *șustă, șușă, trolen*.

(2) Cuvinte și expresii de felul celor de mai sus care au păstrat mai bine legătura cu fondul argotic mai vechi și mai nou: *a ciordi, a da cu jula, a fi pe felie* „a fi prieten / înțeles cu o terță persoana”, *a fi pe țevă* „a fi la curent”, *a lovi la mir, a mangli, a miștocări, a o lua la talpă, a pune botul, a se sparge în figuri, a-ți băga picioarele, băiat de băiat, carabă, caterincă*₁ din *a lua la caterincă* „a lua pe cineva la mișto”, *marafeți* „bani cash”, *meclă, rapandulă, ștoarfă* „prostituată”.

(3) Acronime: **(a)** comune, mai vechi, din limbajul cazon (și abrevieri): *amr* „au mai rămas”, *apv* „armată pe viață”, *vete* „veteran”, *liba* „liberare”; **(b)** neologice englezești: **(b₁)** din limbajul informatic: *ADSL* (Asymmetric Digital Subscriber Line)⁸, *BASIC* (Beginners All-purpose Symbolic Instruction Code)⁹, *brb* „be right back”¹⁰, *CAD* (Computer Aided Design)¹¹, *DVD* (Digital Versatile Disk), *FAQ* (Frequently Asked Question)¹², *FTP* (File Transfer Protocol)¹³, *LAN* (Local Area Network)¹⁴, *RAM* (Random Access Memory), *sms* (Short Message Service); **(b₂)** din limbajul medical: *AIDS* (Acquired Immune Deficiency Syndrome), *ESP₁* (Extra Sensory Perception), *LSD* (Lysergic Acid Diethylamide)¹⁵; **(b₃)** din limbajul media: *BBC* (British Broadcasting Corporation), *DTP* (Desktop Publishing)¹⁶, *ESPN* (Entertainment and Sports Programming Network), *TIFF* (Transilvania International Film Festival); **(b₄)** din limbajul marketingului și al publicității: *ATL* (Above-The-Line)¹⁷, *b2b* (Business to Business)¹⁸, *B2C* (Business to Consumer)¹⁹, *BTL* (Below the Line)²⁰, *SWOT* (Strengths, Weaknesses, Opportunities și Threats); **(b₅)** instituții: *FBI* (Federal Bureau of Investigation).

(4) Cuvinte și expresii străine: **(a)** din engleză²¹, mai ales: **(a₁)** din limbajul informatic: *admin* „administrator de server”, *blank* „CD / DVD gol”, *blog, blog troll* „individ care scrie comentarii pe diverse bloguri doar ca să își afișeze linkul”, *broadband* „legătură la Internet cu o rată de transfer foarte mare”, *lag* „întârziere a unui mesaj de la emițător la receptor”²², *messenger style* „a tasta foarte repede, apăsător și dezordonat”, *reminder* „mesaj-somație de solicitare a unui răspuns la un alt mesaj”, *Twitter* „rețea socială și serviciu de micro-blogging”, *vlog* „variantă video a unui blog”; **(a₂)** din limbajul marketingului și din cel publicitar: *account* „angajat al unei agenții de publicitate, care, în cadrul departamentului Client Services, asigură legătura optimă agenție – client”, *advertorial* „editorial plătit – formă neconvențională de reclamă”, *back to back*₁ „mai multe reclame montate cap la cap, una după alta, fără pauză”, *bootleg* „variantă neoficială / copie ilegală a unui produs”, *brand awarness* „gradul de conștientizare a existenței unui brand și / sau a publicității sale”, *brand*₁ „marcă identitară a unei companii comerciale”, *copywriter* „redactor de texte publicitare, într-o agenție de publicitate”, *ethical shopping* „practică a consumatorilor de a-și alege produsele pe care le cumpără și în funcție de standardele etice ale companiei producătoare”, *fair trade* „parteneriat comercial echitabil bazat pe dialog, transparență și respect între producătorii materiilor prime și firmele prelucrătoare”, *freelancer* „colaborator”, *target* „public / segment țintă; scop, plan, sarcină”, *training* „cursuri / activități care au ca scop îmbunătățirea performanțelor într-un anumit domeniu”; **(a₃)** din limbajul media: *battle*₁ „orar comun stabilit de posturile de televiziune pentru difuzarea reclamelor, pentru ca telespectatorii să nu mai schimbe canalul”, *crawl* „banda din partea de jos a ecranului pe care rulează informații”; **(b)** din țigănește: *Bahtalo* „Baftă !, Noroc !”, *Trailes de bahtalo* „Salut”; **(c)** din rusă, dar prin filiera variantei basarabenești a limbii române: *balșoi* „mare, gras”, *stacană de samagon*²³, *tarakan* „gândac de bucătărie”.

(5) Cuvinte ce denumesc obiecte și noțiuni din perioada antedecembristă. Acestea nu răspund nici unuia dintre obiectivele pe care și le propun cele două dicționare. Însoțirea lor cu

definiții ample, în general mai sobre, în ciuda naivității unor comentarii, demonstrează că ele sunt percepute de contribuabili, cu toții tineri, ca fiind arhaisme sau pe cale de a deveni arhaisme: *activist*²⁴, *adidași*²⁵, *bandiți*²⁶, *bărcuță*²⁷, *Brifcor*²⁸, *comunist*²⁹, *decrețe*³⁰, *Epoca de Aur*³¹, *săniuță*³², *Tec*³³.

(6) Cuvinte / apelative denaturate, întotdeauna glumețe, ironice, sarcastice... , care îmbracă formă de: **(a)** porecle pentru: **(a1)** oameni politici: *Băse* (Traian Băsescu), *Boc – Poc* (Emil Boc)³⁴, *Bombonel* (Adrian Năstase), *cârmaciul* (Traian Băsescu), *Ceașcă* (Nicolae Ceaușescu), *Cucuveaua* (Ion Iliescu), *Lucafărul Huilei* (Miron Cozma), *Răzgândescu* (Traian Băsescu)³⁵, *tribunul* (Corneliu Vadim Tudor), *Trompeta* (Elena Udrea), *Vodkăroiu* (Nicolae Văcaroiu); **(a2)** VIP-uri din media: *Ardei Umplut* (Ion Cristoiu), *Câine Rău* (Cristian Tudor Popescu), *CTP-ul* (Cristian Tudor Popescu), *Robotescă* (Andreea Esca); **(a3)** VIP-uri din show-biz: *Costi Costiță* (Costi Ioniță), *Dezbrăcatu* (Codruț Chegheș), *DJ Vasile* (Lucian Stan), *Toca* (Alexandru Tocilescu), *Urinel – Virinel* (Irinel Columbeanu); **(a4)** sportivi: *briliantul* (Adrian Mutu), *Cap de Zmeu* (Cătălin Munteanu); **(a5)** oameni din lumea afacerilor: *Chemical Brothers* (frații Micula)³⁶; **(b)** toponime pentru zone subdezvoltate sau rău famate: *Boston* (județul Botoșani), *California* (județul Călărași), *Ferentexas* (cartierul Ferentari din București), *Focsangeles* (orașul Focșani), *Sicilia* (orașul Săcele); **(c)** nume de firme comerciale: *Canceretti* (*Fornetti*)³⁷, *Carișifuri* (*Carrefour*)³⁸, *McBilă*³⁹ – *McCancer* – *McJob* (*McDonald's*)⁴⁰; **(d)** nume de instituții: *Lagăr* (Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” din București)⁴¹; **(e)** nume de mărci comerciale: *crapucino* (capuccino)⁴², *Lărgan* (Logan)⁴³; **(f)** apelative xenofobe pentru țigani: *african*, *brazilian*, *bronșat*, *brosca* (țigan cu ochii bulbucați și, de preferință, verzi), *carbonizat*, *castaliu* (țigan dintr-o comunitate tradițională care a reușit să plece de acolo și să se desprindă de comunitatea de origine), *cioară*, *cocotier*, *francez* (țigan care se află la volanul unei mașini cu numere străine)⁴⁴, *marocan*, *romular*⁴⁵, *suedez*, *voodoo people*; **(g)** apelative diverse: *atârname* „persoană care stă degeaba, nu face nimic, trăind, eventual, pe spinarea altora”, *blogflender* „persoană care face comentarii pe bloguri, fără a deține unul”, *boschito* „câine maidanez agresiv”⁴⁶, *căpșunar* „muncitor român în străinătate”, *cioară* – formulă de salut, *costumat* „controlor la RATB”⁴⁷, *culeanu*⁴⁸ – caracterizare disprețuitoare a cuiva care vrea să fie „cool”, a unui snob, *franzelă*⁴⁹ „gagico; tipule” (*Ce faci franzelo* ?), *Lake* „homosexual”, *mane* „tipule” (*Mane, las-o moartă, că nu merge !*), *trendinez* „băiat de bani-gata, fișos, metrosexual”.

(7) Cuvinte noi, care desemnează realități noi și sunt foarte marcate din punct de vedere expresiv – părți de vorbire simple, compuse sau locuțiuni: (*a fi*) *rupt în conservă* „(a fi) obosit”, *a ajunge la fred și barney* „a avea caroseria mașinii atât de uzată în partea de jos, încât are o gaură în podea”, *a avea bulan* „a avea noroc, șansă”, *a fi de Nehermann* „a-și etala superioritatea în fața cuiva”, *a fi pe zonă* „a fi un personaj important / respectat într-o zonă / într-un cartier”, *a râde ca pescărușul la torpilă* „a râde când ceilalți nu râd”, *a sta ca frigiderul la vânzare* „a sta degeaba”, *a umbla cu ham-ham* „a vorbi în plus și a divulga secretelor unui grup”, *celibatoidă* „femeie necăsătorita, modernă, independentă și de carieră, de peste 35 de ani”, *fură-becuri* „persoană înaltă, care iese în evidență într-un grup prin statura sa”, *schimbător de păreri* „bătă de basteball mare, ținută lângă portieră, între scaune / în portbagaj”⁵⁰, *servită* – subst. „lucrare scrisă completată de acasă substituită pe ascuns în timpul examenului”⁵¹, *sutien de marketing* „sutien cu bureți / cu pernuțe de silicon folosit pentru a mări în mod fals sânii”, *tanga* „chiloți de damă foarte înguști”.

(8) Cuvinte (simple, compuse) cu sensuri noi: *a anarbița* „a distruge un loc, a-l decora după gustul propriu, a transforma o piesă de artă într-un obiect aparținător culturii urbane”, *a aresta* „a bate, a hărțui, a-i atrage cuiva atenția de a nu repeta anumite fapte” (*Pe Matei îl arestez cu băieții după ore !*), *a dili* „a vedea” (*De când mi-am spart ochelarii nu prea mai dillesc bine seara când merg cu mașina, merg la reflex*), *a face opturi*: 1. „a executa mișcări circulare în timpul actului sexual”; 4. „joacă de copii care fac pipi împreună și se întrec în manevre cu «jetul»”, *a fi clei* „a fi în stare avansată de ebrietate”, *a fi gay*: 1. fără conotații sexuale – „a nu fi cool, a fi plângăcios, sperios, pământău” (*Ești gay rău !*); 2. impersonal – caracterizează o situație foarte proastă (*A căzut netu’*

– ce **gay** !); 3. calificativ depreciativ pentru stilul de îmbrăcăminte (*Uite-l și pe ăla, ce gay s-a îmbrăcat azi !*), *a fi praf* „a fi foarte prost”, *a ieși la interval*⁵² „a se implica într-o bătaie de unul la unul”, *a mieuna*₁ „a turna”, *a pâri*, *a da de gol*”, *a mușa* „a fuma”, *a se băga*₂ „a face curte cuiva” (*Eu m-am băgat primu’ pe Irina, așa că stai calm*), *a se împușca* „a se îmbată”, *a se șmenui* „a se cresta pe antebraț, pentru a elimina sângele rău și a se calma”, *a și-o fura* „a lua bătaie” (*Taci, nu mai comenta că ți-o furi !*), *absolvent* „infractor cu o singură condamnare la activ”, *abțibild*: 1. „perciuni / favoriți scurți, caraghioși”; 2. „doză de LCD”; 3. „hoț de buzunare”, *adidas* – acronim de la *all day I dream about sex*, *ambasador* „complice la o infracțiune”, *aragaș* „ochelariș”, *autostradă* „chelic”, *bază* „lucru / acțiune / situație de o valoare indiscutabilă” (*Păi, Mary e bază, frate, Ioana e praf*), *belgian* „pedofil”, *beton* – superlativul absolut pentru orice calitate pozitivă, *bilă*₂ „doză de heroină”, *biron* „crâșmă”, *bizon* „om de rând, puțin educat, deci ușor manipulabil), *blană* „lovitură bruscă; căzătură puternică” (*Era gheață, maaamă, ce blană am luat !*), *brand*₂ „mușchi” (*Ce brand are țiganu ăla ! Normal că nu ai tupeu să te dai la el*), *carcalete*₂ „orice fel de entertainment kitchi și siropos”, *cârlan* „nesimțit”, *caterincos*: 1. „glumeț”; 2. „băiat de treabă”, *cașan* „rablă”, *cearșaf* – în spitale „foaie de observație, trimitere, buletin de analize”, *chel* „lefter”, *chiftea* „sumă de bani ușor de obținut, fără efort” (*Aștept acum o chiftea. Vând mașina adusă din Germania, după ce o repar și scot un profit de 60%*), *chiftelută* „greșeală de exprimare”, *colonel* „homosexual”, *copac*⁵³ „fraier, incompetent, prost” (*Nu știam că vii astăzi, că te-aș fi așteptat, ce ești copac ?*), *cosmonaut* „secreția nazală uscată, scoasă din nară cu ajutorul degetului”, *de autobază* „umor vulgar, misogin, de calitate îndoielnică, tipic nivelul intelectual al șoferilor de TIR”, *defect* „om fără calitate” (*Am vorbit cu defectu’ ăla, da’ n-am rezolvat nimic*), *E-uri*: 1. „Extasy”; 2. „Euro”, *facultate* „închisoare”, *faptă* „infracțiune”, *forestieră* „chibrit”, *frânt*₂ „prost, incapabil” (*Ce frânt e ăsta, când îl suni nu e în stare nici măcar să îți răspundă la telefon*), *franțuzoaică* „soția / iubita țigancă” (*Hai să-ți trăiască franțuzoaica, barosane !*), *fugi*⁵⁴ „prost, netot”, *junior* „infractor cu o singură condamnare la activ”, *lactobar* „bodegă din apropierea școlii / liceului / facultății”, *leu*₂ „Politehnica; Facultatea de electronică și telecomunicații; căminul studențesc de lângă Cotroceni” (– *Unde stai ? / – În Leu C [căminul C]*), *lună de miere* „perioada incipientă din evoluția dependenței de heroină, când consumatorului nu-i pasă încă de consecințe”, *magdalenă* „bordel”, *maimuță* „dispozitiv artizanal cu care taximetriștii fură la aparatul de taxat”, *mangleală*: 1. „sentiment de indiferență față de cineva / ceva anume. 2. acțiune care induce indiferență (*Ce să fac ? Am avut nevoie de parai așa că am dat mașina la mangleală*), *măgărș* „foaie de caiet dictando pusă sub o foaie albă pentru a scrie drept”, *mătrășit*: 1. „mort de beat”; 2. „mort”; 3. „șmecher”, *rebusist* „gunoier la REBU; gunoier”, *reptilă* „individ nepăsător dar periculos; mafirot de cartier”, *samsar* „individ care cumpără din străinătate mașini de ocazie la prețuri derizorii, apoi le vinde, după ce le face un service mic”, *savarină* „organul sexual feminin”, *șchiuri* „pantofi bărbătești cu botul lung și ascuțit, purtați de maneliști”, *scor*: 2. în târguri „preț” (*Ia zii, frate, care-i scoru’ la telefonu’ ăsta ?*); 3. „notă de plată; amendă” (*Mulțumim, excelentă mâncarea ! Dar care e scorul ?*), *sonerii* „sâni mici, de obicei cu sfârcurile ieșite în evidență”, *sportiv* „individ total străin de un anumit domeniu oarecare; ignorant”, *talpă* – denumire românească pentru simbolul *undescore*, *tombolă* „cea mai ieftină modalitate de a procura droguri, care constă în achitarea în grup a unui sfert doar din costul obișnuit, fără ca toți plătitorii să se aleagă cu doza de care au nevoie”, *tovarăș* „cel mai bun prieten”, *țigan*⁵⁵ „suporter al echipei Rapid”, *virgule* „încălțăminte Puma”.

Uneori, sensurile noi sunt de fapt sensurile opuse: *a suferi* „a se da mare cu ceva / cineva” (*Ce suferă ăla că are cel mai tare telefon !*), *rachet* „polițist”.

(9) Sintagme clișeizate: (a) formule din registrul administrativ: *scopul și durata vizitei* – formulă prin care i se sugerează unui interlocutor enervant să își scurteze intervenția verbală, (b) sloganuri publicitare: *și marmota învelea ciocolata-n staniol* – formulă ironică prin care i se arată interlocutorului că acesta exagerează sau minte.

(10) Cuvinte și sintagme expresive recent create în mediile politice și / sau jurnalistice: *baron local* „persoană aflată într-o funcție publică importantă la nivel local, care își folosește puterea pentru a obține foloase necuvenite sau făcând afaceri ilegale / la limita legii”, *băieți cu ochi albaștri* „securiști”, *băieți deștepți* „persoane aflate în funcții de răspundere în cadrul diverselor firme care, în parteneriat cu statul, trebuie să furnizeze servicii populației și care, prin inginerii financiare, fură din banii publici”, *dinozaur* „vârstnic cu mentalitate învechită, aflată într-o funcție publică de răspundere”, *dosariadă* „demersul de deschidere a Arhivelor Securității”, *răspândac*.

(11) Cuvinte de proveniență livrească: *a vegeta*, *al-Qaeda*, *brainstorming*, *constituție astenică*, *consumism*, *liliputan*.

§ 4. **Mijloace de îmbogățire a lexicului urban.** În dinamica sa, cu totul excepțională, lexicul atribuit culturii urbane valorifică procedeele comune de îmbogățire pe care le are la dispoziție limba, acordând totuși o atenție privilegiată unora dintre ele, în special celor exploatate de argou.

§ 4. 1. O bună parte a cuvintelor și a expresiilor, cele cu încărcătură argotică accentuată, sunt preluate cu predilecție din următoarele jargoane: (1) jargonul popular și argotic al sexualității: (a) denumiri pentru femeia de moravuri ușoare: *babulină*, *bombăz*, *coropișniță*, *curvă*, *fată triplu* ^{S⁶}, *floare de crin* („prostituată de lux”), *panaramă*, *ștoarfă*, *târfă*; (b) denumiri pentru organele sexuale: organul sexual masculin: *babaroase* („testicule”), *carbasan*, *cardan₂*, *carici*, *coclender*, *ecler* (hipocoristic), *El Zorab* (de mari dimensiuni), *fofârlică₁* (de dimensiuni mici), *mătârângă*, *raton*, *stoi* (de mari dimensiuni mari), *șobolan*; organul sexual feminin: *coropișniță*, *fofează*, *fofoloancă*, *lindic*, *savarină*, *scoică*, *stăpârache*; (2) jargonul infracționalității și al toxicomaniei: (a) *a plasa o cheie* „a amplasa mărfuri ilegale pentru a-i «aranja» pe membrii găștilor rivale”, *a se șmenii* (vezi *supra*), *faptă* „infracțiune”, *leră* „dispozitiv artizanal folosit pentru a sparge mașini”, *șaișpe* „expresie care se referă la numărul articolului de lege ce garantează celor ce colaborează eficient cu anchetatorii pentru prinderea unui alt traficant reducerea pedepsei”; (b) *a o arde* „a fuma un joint”, *Alba ca Zăpada* „cocaină”, *Bart Simpson* „doză de LCD”, *bilă* „doză de heroină”, *boabă₂* „pastilă de Ecstasy”, *chubabuba* „marijuana”, *ciocolată* „hașiș”, *dava* „heroină”, *E-uri₁* „Extasy”, *lobodar* „fumător de marijuana”, *LSD* „Lysergic Acid Diethylamide”, *lună de miere* (vezi *supra*), *Maria* „marijuana”, *romparkin* „medicament folosit ca halucinogen, în special când este asociat cu vodca”, *siringar* „dependent de heroină injectabilă”, *spart* „stare de spirit indusă de consumul exagerat de hașiș”, *timbru* „doză de LSD”, *tombolă* (vezi *supra*), *trip₁* „stare indusă de consumul de droguri”, *tussin forte* „medicament folosit ca halucinogen, considerat drogul săracului”, *vegetală* „joint”; (3) jargonul șoferilor: *a băga turbo* „a face ceva cu viteza mare”, *a fi la volan* „deștept, frumos”, *a o lua la șfert* „a reuși ceva din prima încercare”⁵⁷, *a se tura* „a se enerva, a-și ieși din minți”, *a sta parcat* „a nu reacționa, a lăsa lucrurile așa cum sunt”, *cardan₂* „organul sexual masculin”, *de autobază* (vezi *supra*).

Variantele regionale ale limbii oferă un material sărac: *a se ataca* „a se supăra” (Petre **se atacă rău de tot, dacă faci mișto de soră-sa !**); *băgău* „Termen folosit în zona Văii Jiului pentru *tutun*”. Vorbitorii par să prefere cuvintele „inventate” având un aspect livresc și foarte tehnicizat: *așchilambic* „slăbănog, scheletic”, *așchilopat* „diform”, „idiot”, *biropat* „individ nedezipit de scaunul de la birou, mereu cu mâna pe telefon, ce nu a mai ieșit de mult în lume”, *cimitirol* „medicament bun la toate, mai ales când ai «boală» pe cineva”, *clopotamină* „medicament din familia cimitirolului; se administrează înainte de somnul de veci”, *futoar – futodrom* „cameră a cărei principală destinație e întreținerea de relații sexuale”.

§ 4. 2. Multe cuvinte noi sunt obținute prin reinterpretarea structurii morfematice a unor unități lexicale (cuvinte simple sau compuse, locuțiuni sau chiar îmbinări libere în care se manifestă o anumită tendință de sudare a elementelor componente). Mai exact, procedeele, subsumate întotdeauna unor intenții umoristice, pot fi următoarele:

(1) contaminarea: *acratimat* „un domn bine care scrie fără cratimă, mai ales pe sms și pe IM” (*agramat* + *cratimă*), *belon* „superlativ (*belea* + *beton*)”, *bericioaică* „bere” (*bere* + *Șoricioaică*), *cârlan* „nesimțit” (*cârnat* + *mârlan*), *ciorapper* „țigan îmbarcat în rapper” (*cioară* + *rapper*), *crapucino* „capuccino” (*crap* + *capuccino*)⁵⁸, *relaxativ* „relaxant” (*relaxa* + *laxativ*), *refelație* (*revelație* + *felație*), *sictisplictis* „lipsă de chef” (*sictir* + *plictis*(*eală*)), *stresiune* (*stres* + *sesiune*), *Stressbourg* (*stres* + *Strasbourg*)⁵⁹, *tembelenovelă* (*tembel* + *telenovelă*), *tembelizoar* (*tembel* + *televizor*), *texty* (*text* + *sexy*).

(2) segmentarea insolită a lanțului sonor: *ce lularu' meu* „expresie folosită prima dată de grupul umoristic Vacanța Mare, echivalentă cu: *ce puii mei / ce pielea mea*”.

(3) substituirea: (a) de sunete: *ce smui ? (ce spui ?)*, *fabulospirit* (*fabulospirit*)⁶⁰, *futoar* (*budoar*), *refelație* (*revelație*), *simțul omorului* (*umorului*); (b) de cuvinte, din același câmp semantic sau nu: *a avea cerneala-n pix*, *a avea lilioci* (*păsărică*) *la mansardă* (*în cap*), *a da cu ugeru* (*roatele*)-*n sus*, *a face baloane / clăbuci* (*spumă*), *a fi copac / pom* (*tufă*), *a-i da cipiceii* (*papucii*), *a-l durea în papuci* (*în col*), *a se ataca* (*oftica*), *mama mășii* „*Mamaia* – stațiunea, din cauza prețurilor mari” (*Ai zis că mă duci la munte și am ajuns în mama mășii !*), *să fie într-un ceas cu cuc* (*bun*).

(4) inversarea (metateză): *a mufa* (*a fuma*), *a mute fuste*, *a scufunda* (*a confunda*).

(5) adaosuri, atunci când se constată un anumit grad de uzură a unității respective: *a se țicni la mandibulă* „a înnebuni, a lua-o razna”, *mama lu' pește prăjit* – expresie care exprimă uimirea sau o ușoară enervare, *mă bucur obor* „mă bucur”.

(6) folosirea de secvențe cu fonetism expresiv: *bamboocha* – cuvânt creat pentru reclamele la Fanta⁶¹, *ciucamelă* „persoană, în general de sex feminin, distrusă”, *ciuciupenciu* „nimic; variantă pentru *ciuciu*” (*Zicea Băse că o să trăim bine, că una, că alta. Când colo, ciuciupenciu !*), *ciumpalac* – apelativ jignitor, *ciumpalău* „persoană care o dă mereu în bară”, *ciuriburi* „persoană enervantă”, *cocomârlă* „animal / ființă neidentificată”, *cu placintă* „parafrază după *cu plăcere*, ca răspuns la *mulțumesc*”, *șocacăt* „sinonim pentru orice sună, arată sau miroase nemțește”, *țuțubidă* „femeie frivolă”.

(7) construirea de derivate, după regulile obișnuite ale limbii⁶²: *a se dezcombina* „a se despărți”, *akcentist* „persoană care se îmbracă după un stil Botezato-Ozonian: pantaloni evazați tip jeans + cămașă cu dungi scoasă din pantaloni + fular (neapărat) + sacou raiat + ochelari (nu contează dacă e zi, noapte, pe schiuri, sub apă) + șapcă / pălărie retro” (< *Akcent*), *berist* „alcoolic”, *calculatorist₁* „persoană care lucrează în domeniul IT”, *carmolist* „alcoolic” (< *Carmo*)⁶³, *cățelar* „persoana care crește câini de rasă pentru vinderea puilor”, *cocărică* „cocălar⁶⁴ învățacel, în devenire”, *degețoaică* „persoană de sex feminin care preferă, în locul sexului cu un bărbat, să-și provoace plăceri cu degetele sau cu diferite alte obiecte”, *fuegocentric* „care privește totul prin prisma intereselor și a sentimentelor folclorice, care se consideră centrul universului rural”⁶⁵ (< *Fuego*), *lobodar* „fumător de marijuana”, *ronișor* – diminutiv pentru *leul greu, sfârtecă* „criminal cu sânge rece, gen Jack Spinecătorul”, *siringar* „narcoman dependent de heroină injectabilă”, *șaoarmărie* „magazin unde se vinde shaorma”, *teneșar* „persoană care poartă teniși”, *treningar* „persoană care poartă tot timpul adidași și trening cu șoșetele trase peste”⁶⁶, *vamaiot* „individ îndrăgostit de stațiunea Vama Veche”⁶⁷, *vizorist* „persoană care își petrece timpul liber trăgând cu ochiul pe vizor / prin ușa întredeschisă, ori de câte ori aude mișcare pe palier”.

§ 6. **Considerații finale.** Conținutul celor două dicționare ar șoca, aproape sigur, sensibilitatea puriștilor limbii. Este cert și că el ar stârni indignarea unei bune părți a populației adulte, mai conservatoare și mai rezervate în folosirea expresiilor „decoltate”, mai ales într-un spațiu public, așa cum este și cel al Internetului. S-ar putea și ca numeroasele incorectitudini lingvistice și dezechilibrul existent în acest moment în înregistrarea diferitelor nivele ale limbii și între registrele ei stilistice să inducă și unor specialiști filologi sentimente de frustrare. Mai ales dacă și unii și ceilalți se vor mulțumi să accepte că în modul acesta și numai în modul acesta s-ar manifesta atitudinea celor tineri pentru limba română. În același timp, ar fi de dorit ca și autorii-administratori ai celor două dicționare să își revizuiască și să își nuanțeze într-o anumită

măsură principiile ce stau la baza celor două lucrări. Pentru a putea rezista în timp, ambele vor trebui nu numai să se dezvolte cantitativ, așa cum și-au propus, ci să evolueze și calitativ, lucru ce nu ar fi posibil decât în măsura în care vor fi atrași în această activitate lingviști competenți. Și aceștia nu ar avea motive întemeiate pentru a refuza o asemenea colaborare, dat fiind faptul că lucrări cu un asemenea format reușesc mult mai bine să consemneze creațiile verbale recente, oferind specialiștilor un prețios și foarte proaspăt material de studiu. Chiar dacă multe dintre ele se vor dovedi a fi fost de la bun început forme condamnate la o existență efemeră. Altfel, este cât se poate de evident că interesul pentru dicționarele discutate nu poate fi redus la funcția proclamată în chiar autoprezentarea lor, anume nevoia imperioasă de a compensa lipsurile dicționarelor academice, afirmația că acestea nu înregistrează varianta populară – slang – argotică a limbii susținându-se numai în parte⁶⁸. Pe de o parte, așa cum am arătat, multe dintre cuvintele și expresiile consemnate în cele două dicționare electronice sunt de multă vreme prezente în dicționarele clasice generale. Pe de altă parte, dicționare cu asemenea specializare există⁶⁹. Este tot atât de adevărat însă că ele sunt făcute de specialiști pentru specialiști, rămânând destul de inaccesibile publicului larg.

BIBLIOGRAFIE

- Balaban, Ștefan, *Dicționar de argou, eufemisme și expresii familiare, englez-român*, Editura Teora, București, 1996
- Boicea, Dan, *Dicționar urbano-român, pe web*, în „Adevărul”, 12 iunie 2006
- Bota, Anamaria, *Neologismele în argou*, în The International Conference „European Integration between Tradition and Modernity” – EITM (First Edition, 22-23 September 2005, Târgu- Mureș 2005), p. 189-194
- Bota, Anamaria, *Superlativul în argou – câteva observații*, în „Limba română – Aspecte sincronice și diacronice”, Actele celui de al 5-lea Colocviu al Catedrei de Limba Română Universitatea din București / Facultatea de Litere, 8-9 decembrie 2005, Editura Universității din București, 2006, p. 249-251
- Calen, Ioana, *Băieții de cartier le fac treaba academicienilor*, în „Cotidianul”, 1 decembrie 2006
- Câmpan, Letiția, „Mișto” e cam „nașpa”, în „Clujeanul”, 9 septembrie 2003
- Condrea, Irina, *Argoul basarabean în stradă și în presă*, în *Studii de sociolingvistică*, CEP USM, Chișinău, 2007, p. 126-135
- Condrea, Irina, *Funcția identitară a argoului*, în *Studii de sociolingvistică*, CEP USM, Chișinău, 2007, p. 98-106
- Croitoru Bobârniche, Nina, *Dicționar de argou al limbii române*, Editura Arnina, Slobozia, 1996
- Dan Dumitrescu, *Dicționar de argou francez-român*, Editura Teora, 1998
- David, Roxana, *Pe limba borfașilor*, în „Sibianul”, 4 iulie 2005
- Dumitrescu, Dan, *Dicționar de argou și termeni colocviali*, Editura Teora, București, 2000
- Dumitrescu, Maria, *Dicționar de cuvinte recente*, Editura Agata, București – Botoșani 1999-2004
- Frosin, Constantin, *Dicționar de argou francez-român*, Editura Nemira, 1996
- Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, All, [București, 2005]
- Leonte, Corina, *Superlativul în argoul tinerilor*, SCL, XLIX, nr. 1-2, 1998, p. 163-167
- Nimara, Ștefan, *Dicționar de argou englez-român*, Editura Paco, 1993
- Slave, Elena, *Delimitările argoului*, în *Probleme de lingvistică generală*, vol. I, 1959, p. 109-118
- Tandin, Traian, *Limbașul infractorilor*, Editura Paco, București, 1993
- Volceanov, Anca, George Volceanov, *Dicționar de argou și expresii familiare ale limbii române*, Editura Livpress, [București], 1998

Volceanov, Anca, Volceanov, George, *Dicționar de argou și expresii familiare ale limbii române*, Livpress, București, 1998

Volceanov, George, *Dicționar de argou al limbii române*, Editura Niculescu, 2006

Zafiu, Rodica, *Argou on-line*, RLit, nr. 6, 16 februarie 2007, p. 14

Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Editura Universității din București, 2001

NOTES

¹ Interesul pentru argou se manifestă și în mai multe locuri din acest mediu (cf. : softpedia.com; <http://www.umor.ro>), nici pe departe însă atât de consistent și de sistematic ca în dicționarele la care ne referim aici.

² Unele dintre aceste unități reprezintă doar întrebări speciale în limbajul colocvial – întrebări expresive (glumețe, afectate...) – ale unor cuvinte și expresii din limba comună: *d-ai-a₁* „răspuns în răspăr la întrebarea *De ce ?*”, *dar, vai* „expresie folosită pentru orice situație penibilă ori susceptibilă să stârnească nedumerirea, alături, de obicei, de expresia *cum este posibil ?*”, *expre'* „a face ceva în mod intenționat sau a urmări un anumit scop”, *mda* „răspuns sec pentru întrebări care nu-și au rostul sau înlocuirea cuvântului *da* pentru un răspuns dat în silă, scârbă sau din obligație”, *sală* „formă scurtă pentru *sală de Internet* sau *sală de forță*”. Folosit în general de șmecheri și de snobi pentru a se lăuda”, *sex-simboală* „una care se vrea sex simbol, dar nu îi reușește prea bine”, *suferință* „Boală pe care o au maneliștii, houserii, băieții / fetele de bani gata, târfele, țigani”, *tre'* „prescurtare de la *trebuie*. Se întrebunțează în scris, dar mai ales verbal”.

³ **123.urban.ro** acceptă / oferă și ilustrații multimedia (imagini, filmulețe).

⁴ Lipsa aceasta de competență lingvistică este trădată nu numai de ortografia și punctuația precară, ci și de calitatea îndoielnică a unor ambițioase intervenții lexicografice (de natură morfologică, etimologică, fonetică, pragmatică): „Sinonim peiorativ pentru *părinți*, folosit de obicei de puștii de liceu care bravează. Cu același sens se folosește și termenul *bătrâni*” – *babaci*, „Adjectiv sau adverb care nu însoțește obiectul sau acțiunea pe care o descrie. În majoritatea timpului este folosit fără predicat în propoziție. Se referă la buimăcia obiectului / persoanei / acțiunii. Folosit ca adverb, este sinonimul adjectivului *bleg*” – *bărăcăreală* [sic !], „În argou se mai numește și *brainstorming*” – *brainstorming*, „Cuvânt provenit din Franța, care înseamnă «polițist» – *caraliu*, „Poreclă depreciativă dată dictatorului Nicolae Ceaușescu, derivată de la numele său. Folosită mai ales în expresia: *Pe vremea lui Ceaușcă*” – *Ceaușcă*, „Sinonim cu *petrecere*, folosit cu precădere în Constanța” – *chindie*, „La începutul anilor '90 era folosit mai ales de țigăncile care vindeau guma *Turbo*, ca adaptare în limba română a cuvântului *chewing gum*” – *ciunga*, „Din țigănescul *combinația*, care descrie o tranzacție de diverse obiecte” – *combinație*, „La figurat, înseamnă «a fi praf, fraier, incompetent». Uneori, e folosit ca o alternativă la *a fi copil*. Ca adjectiv, se folosește cu sensul de «încuiat, cretin, aiurit, amețit». Există și varianta *copac la cap*. La feminin, se acordă: *copacă*” – *copac*, „Poreclă a lui Cristian Tudor Popescu, similară unei abrevieri de instituții. Ironia subliniază sobrietatea excesivă a politicianului” – *CTP-ul*, „Pronunțat *dî-si-si-si*, se referă la DC++” – *dccc*, „Mod de adresare doamnelor trecute de prima tinerețe. Se folosea adesea pe vremea lui nea Nicu” – *duđuie*, „O acțiune de subminare, de punere într-o lumină proastă” (*Auzi, cică e una care umblă cu fofărlă pe la birou !*) – *fofărlă₂*, „Substantiv, apelativ, defectiv de gen, amical, chiar neutru. Se poate prescurta până la *franzi*” – *franzelă*, „Cuvânt împrumutat din limba germană și care se referă la micul dejun” – *fruștiuc*, „Folosit la figurat înseamnă «cap», termen aflat de obicei în vocabularul personalului medical” – *mansardă, roacă* (nu *rocker*), „O băutură specifică rusească, halucinantă, făcută din cauciuc fierț” – *samagon*, „Similar cu ... , dar fără vulgaritatea inerentă” – *a avea cerneală-n pix*, „Se folosește, în general, în forma negativă” – *a câștiga la belciuge*.

⁵ *Double-Tongued Dictionary, Evolving English II, Neologasm, Urban Dictionary, Word Spy, Wordlustritude, Words&Language*.

⁶ *Nonsensicon; Agora on line* [<http://www.aol.ro>]; Jed All, *Aliquid Stat Pro Aliquo. Quelques expressions ou mots inventés*, [2005] [<http://aliquid.free.fr>]; Patrick, Coppens, *Ludictionnaire*, Éd. Triptyque, Montréal, 1982²; Simon, Lequeux, *Xénolexique* [<http://www.quarante-deux.org>]; Jean-Loup Chiflet, Nathalie Kristy, *Le Mokimanke. Le dictionnaire des mots qui existent enfin !*, Mots Et Cie, [2003]; Octavian Laiu, *Jocuri de cuvinte* [<http://www.geocities.com>] etc.

⁷ Din lipsă de spațiu, vom folosi numai exemple excerptate din **DictionarUrban.ro**. Similitudinea celor două lucrări ne permite însă extrapolarea observațiilor cu caracter general și la **123urban**. Abaterile de la normele ortografice și de punctuație au fost corectate. Tot din dorința de a economisi spațiu, dar și pentru a îndrepta mai multe definiții prost formulate, am operat unele corecții ale acestora, fără a le altera însă sensul. Unele definiții mai / prea lungi au fost segmentate, partea considerată mai puțin importantă fiind plasată în notele de subsol.

⁸ Tehnologie ce permite transferul de date între linii telefonice la viteză mare.

⁹ Limbaj informatic de programare.

¹⁰ „Mă întorc imediat”, acronim folosit pe IRC și pe messenger.

¹¹ Program de design pe calculator.

¹² „Întrebări frecvente”, acronim uzual folosit în discuțiile de pe Internet.

¹³ „Protocol de transfer de date între două calculatoare”.

- ¹⁴ „Rețea locală de calculatoare”.
- ¹⁵ Drog artificial halucinogen foarte puternic.
- ¹⁶ Departamentul care aranjează editorialul în pagina unei publicații.
- ¹⁷ Reclamă bazată pe una dintre cele cinci tipuri de media tradiționale: presă, televiziune, radio, cinematograful, poster.
- ¹⁸ Forme de comunicare sau de relații comerciale care se desfășoară între organizații profesionale, inclusiv prin mijloace electronice.
- ¹⁹ „Comerț cu amănuntul”.
- ²⁰ Publicitate neconvențională (evenimente speciale, promoții, field marketing etc.).
- ²¹ Unele au formă adaptată la sistemul fonetic și morfologic românesc: *a killări* „a omori”, *a lua kick* „a fi eliminat temporar dintr-un joc de către administratorul serverului”, *empetreiăr* „mp3 player”, *mane* – apelativ, *a targeta* „a urmări / a-și fixa un scop”.
- ²² „Termenul, folosit inițial în informatică, este folosit, prin extensie, pentru a denumi o întârziere de orice fel. ”.
- ²³ *Stacană* „cană”; *samagon* „o băutură specifică rusească, halucinantă, făcută din cauciuc fierț”.
- ²⁴ „Înțelesul original al termenului este acela de persoană care militează pentru o cauză. La noi, în cursul a 50 de ani de comunism, a căpătat conotația de membru al Partidului Comunist cu o funcție importantă, care manifesta un grad avansat de pupincurism și avea deseori sarcina de a-i mobiliza pe alții la acțiuni scârboase și inutile (gen ieșit în stradă și aclamat Tovarășul). ”.
- ²⁵ „Copite de porc; de multe ori singurul produs care se găsea prin măcelării în anii ’80. Acum ne e greu să credem că părinții noștri stăteau la coadă și pentru niște amărăți de adidași. ”.
- ²⁶ „În perioada comunistă, denumire dată de către securiști și nomenclatură deținuților politic. Pe vremea aia, dacă se afla că ai făcut pușcărie politică, nu-ți mai găseai slujbă decât la munca de jos, necalificată, că se presupunea că ești bandit și că societatea comunistă n-are ce să facă cu tine. ”.
- ²⁷ „Un fel de foetaj cu untură. Se număra printre puținele dulciuri / produse de patiserie care se mai găseau în sărăcia cruntă din perioada antedecembristă. ”.
- ²⁸ „Suc de portocale de pe vremea răposatului. ”.
- ²⁹ „Adept al marxism-leninismului sau al unei organizații care îi urmează principiile. ”.
- ³⁰ „Persoană care face parte din generația născută la comanda lui Ceaușescu, prin interzicerea avorturilor începând cu anul 1967. Un experiment social gigantic, care avea ca scop crearea «omului nou»”.
- ³¹ „Denumire (auto)ironică pentru perioada dintre 1980-1989, în care Ceașcă ne-a făcut zile fripte la toți”.
- ³² „La începutul anilor ’90 exista o vodcă penală care avea desenată o săniuță pe etichetă; termenul s-a generalizat apoi la toate mărcile ieftine de vodcă și țuică. ”.
- ³³ „Sucul de la dozator din anii ’90, făcut din prafuri magice după o rețetă nici măcar de comercianți cunoscută. ”.
- ³⁴ „Pentru că, într-o emisiune televizată, a căzut de pe scenă într-un mod subit și total neașteptat, provocând o situație hilară. ”.
- ³⁵ În sintagma rimată *Băsescu – Răzgândescu*, după modelul *Tăriceanu – Răzgândeau*.
- ³⁶ „Din cauza produselor *European Drinks* și *European Food*, recunoscute prin faptul că sunt foarte ieftine și că au un grad de toxicitate foarte ridicat. ”.
- ³⁷ „Un lanț de patiserii de ale cărui produse suntem dependenți. Toți știm că nu sunt tocmai OK, da’ asta nu ne împiedică să le consumăm. ”.
- ³⁸ „Hipermarketul *Carrefour* dintre Grozăvești și Regie, frecventat în mare parte de studenți, care mai «cară» și mai fură din când în când. ”.
- ³⁹ „Fast-food, cunoscut printre toxicomani ca loc non-stop din București de desfășurare a tranzacțiilor ilegale. ”.
- ⁴⁰ Apelativ ironic, deoarece personalul este prost plătit, fiind obligat, pe deasupra, să mai și zâmbească !
- ⁴¹ Aluzie la strictetea regulamentului intern.
- ⁴² „Pentru că care are un gust de crap, deși este servit la majoritatea maghernițelor drept *super cappuccino*. ”.
- ⁴³ Termenul ironizează dimensiunile mari ale automobilului.
- ⁴⁴ „Încetățenit ca *francez* și nu *neamț* sau *irlandez* pentru că majoritatea mașinilor țiganilor sunt furate din Franța. ”.
- ⁴⁵ „Etimologic, legat de serialul *Star Trek*, în care Căpitanul Picard avea probleme serioase cu o rasă de extraterestri (romulanii) care făceau navele invizibile – cam ca atunci când băieții ciordesc o Dacie și o fac să dispară. ”.
- ⁴⁶ După ce un câine cu acest nume a făcut furori internaționale, mușcând fatal un cetățean străin chiar în fața Guvernului.
- ⁴⁷ Pentru că îmbrăcămintea controlorilor „încearcă” să semene cu un costum.
- ⁴⁸ Și cu forma *cooleanu*.
- ⁴⁹ Și cu forma *franzi*.
- ⁵⁰ După *schimbător de viteze*.
- ⁵¹ „Presupune faptul că subiectele erau cunoscute dinaintea examenului. ”.
- ⁵² Variantă: *a da intervalul*.
- ⁵³ Variantă: *copac la cap*. La feminin, se acordă: *copacă*.
- ⁵⁴ Variantă: *fugit de acasă*.
- ⁵⁵ La plural, „echipa Rapid București”.
- ⁵⁶ Din cauza celor trei boli venerice ce pot fi luate prin contact sexual neprotejat (SIDA, sifilis, sculament).

---

⁵⁷ Din vocabularul șoferilor de Dacia; atunci când motorul pornește de la primul „sfert de cheie”.

⁵⁸ Din cauza gustului / mirosului său neplăcut.

⁵⁹ „Denumire dată orașului Strasbourg de către membrii Parlamentului european deoarece este foarte stresant acolo și foarte greu de ajuns. ”.

⁶⁰ Sloganul cu care Ministerul de Externe intenționează să promoveze imaginea României în UE.

⁶¹ „Nu se știe clar ce înseamnă, dar e de bine. ”

⁶² Mai rar, atașând: (1) un morfem derivativ străin unui morfem-radical românesc (*leules* „lefter, fără bani” – *Dai și tu o bere, frate, că sunt leules !*) sau invers (2) un morfem derivativ românesc unui morfem-radical străin (*softar* „comerciant de software piratat” (*soft + -ar*), *trendinez* „băiat de bani-gata; metrosexual” (*trendy + -ez*).

⁶³ Alcool medicinal pentru frecții.

⁶⁴ „Om care face totul pe unde apucă, trăind, eventual, pe spinarea altora. ”.

⁶⁵ „Poate avea sprâncenele pensate și poate manifesta un interes deosebit pentru muzica latino” (– *Mami, m-am întâlnit cu un tip super astăzi ! / – Care mamă, pensatu’ ăla care te-a condus până la ușă ? / – Of... speram măcar la **fuegocentrici** să nu fi reticentă !!*).

⁶⁶ „Are țepi și ascultă tare manele la telefonul mobil în timp ce se află într-un loc public” (ex. : mijloc de transport în comun, pe stradă, etc.).

⁶⁷ După modelul *hippiot*.

⁶⁸ „**123urban** este o colecție de termeni și expresii care deși nu și-au găsit locul în dicționarele tradiționale, umblă libere și nestingherite în limbajul colocvial. E de datoria noastră (și a voastră) să continuăm de unde a lăsat Academia. ”. La fel de neadevărată este și afirmația Andrei Matzal, traducătoarea romanului „Trainspotting”: „Nu avem un dicționar de argou al limbii române. Unul singur, vechi, prost documentat și de o pudoare incredibilă, care nu m-a ajutat”.

⁶⁹ Vezi în acest sens chiar și sumara bibliografie de la sfârșitul acestui articol.